

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto - - - \$6.00
Za pol leta - - - - - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 3878

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHELSEA 3878

NO. 257. — ŠTEV. 257.

NEW YORK, FRIDAY, NOVEMBER 1, 1929. — PETEK, 1. NOVEMBRA 1929.

VOLUME XXXVII — LETNIK XXXVII.

MARŠAL PILSUDSKI NAVALIL NA POLJSKI PARLAMENT

90 ČASTNIKOV JE VDRLO NA NJEGOVO POVELJE V SEJM IN PREPREČILO ZBOROVANJE

Socijalisti in narodni demokratje so hoteli izreči vladi nezaupnico, kar je pa Pilsudski na diktatorski način preprečil. — Predsednik zbornice je rekel, da ne skljuje prej zborovanja, dokler se vojaštvo ne odstrani, toda Pilsudski se ni zmenil za to zahtevo.

VARŠAVA, Poljska, 31. oktobra. — Predno se je danes sestal Sejm (poljski parlament), je vdrlo v zbornico devetdeset oboroženih častnikov, ki so zasedli vse vhode in hodnike.

Današnja seja bi imela biti prva po sedmih mesecih.

Za to priliko so se združili narodni demokratje in socijalisti ter sklenili izreči vladi nezaupnico.

Uradniki poslopja so pozivali častnike, naj se odstranijo, toda njihovi pozivi so naleteli na gluha ušesa.

Šele na vprašanje, da jim je dal dovoljenje priti v zbornico, je odvrnil poveljujoči častnik, da so dobili tozadevno povelje z najvišjega mesta.

V neki predsobi se je mudil Pilsudski ter opazoval, kako se bo stvar završila.

Predsednik zbornice Ignac Daszynski ni hotel sklicati seje. Rekel je, da jo bo sklical šele tedaj, ko se bodo vojaki odstranili.

Ker Pilsudski, ki zavzema v kabinetu mesto vojnega ministra, na ta poziv ni reagiral, je predsednik Sejma v družbi rediteljskega odbora apeliral na Ignaca Moscickega, parlamentarnega predsednika.

V poslanici je ugotovil, da ne more sklicati Sejma, dokler se nahajajo v poslopju vojaki.

Obenem je konferiral s Pilsudskim ter mu rekel, da smatra prihod častnikov v zbornico za kršenje ustave in da je cela zadeva podobna državnemu puču.

Moscicki pa poslanice niti prečital ni, ampak je rekel onemu, ki mu jo je prinesel, naj jo izroči podpredsedniku Pilsudskemu.

Poslanica je bila pozneje vrnjena predsedniku Sejma.

Ob pol osmih zvečer so bili častniki še vedno na hodnikih.

V zbornico so vdrli ob tričetrt na štiri, četrte ure pred pričetkom seje.

Ministrski predsednik Svitalski je v zadnjem hipu "zbolel" ter ni bil navzoč.

NA SMRT OBDOJENA KAZNJENKA PREMAGANA

SACRAMENTO, Cal., 31. oktobra. Tony Brown in Walter Burke, dva petih kaznjencev, ki so bili obsojeni na smrt na večalih tekom meseca januarja, ker so se udeležili izgredu v Folsom jetnišnici na Zahvalni dan leta 1927, sta bila večeraj premagana od jetniških stražnikov, po obupnem poskusu, da zbežita na prosto. Burke ima zlomljeno nogo in Brownu so grdo zmečkali tudi levo nogo v boju s stražniki v jetniški bolnišnici.

Warden je rekel, da je bil najbrž glavni namen obeh kaznjencev osvetliti se nad nadaljnim kaznjencem, Albertom Stewartom, ki je skušal postati državna priča proti voditeljem zarote.

ADVERTISE in "GLAS NARODA"

GUATEMALCI SE BOJE POSIPA

GUATEMALA CITY, Guatemala, 30. oktobra. — Uradniki Mina Abajo, v departamentu Chiquimula, so pozvali prebivalstvo, na zapusti mesto radi pretečega posipa. Zadnji nalivi so prerahljali več stotin ton zemlje in peska s skalami in te tone bodo sedaj najbrž padle na mesto.

POČASČENJE ŠVEDSKEGA KRALJA

STOCKHOLM Švedska, 31. oktobra. — Avstrijska vlada je poklonila švedskemu kralju Gustavu Zasluzni red, ki predstavlja najvišje odlikovanje, katero more podeliti vlada. To odlikovanje je bilo znak avstrijske hvaležnosti, ker je švedska pogostila veliko število avstrijskih otrok neposredno po vojni.

PROF. PUPIN JE GOVORIL NA PROSLAVI

Znani učenjak in iznajditelj, Jugoslovan profesor Mihajlo Pupin, je govoril o priliki 175. obletnice Columbia univerze.

V newyorškem hotelu Pennsylvania se je zbralo v sredo zvečer 1200 dijakov Columbia univerze, ki se s petjem in govori proslavljali 175-letnico univerze.

To je bilo najbolj odlično praznovanje, kar jih je bilo vprizorjenih v ta namešt.

Kot slavnostni govornik je nastopil Jugoslovan prof. Mihajlo I. Pupin, ki je že dolgo vrsto let profesor na vseučilišču Columbia ter priznana kapaciteta na polju eksperimentalne fizike.

Profesor Pupin je rekel med drugim sledeče:

— Columbia vseučilišču je bil idealizem vodilna luč znanosti. In zadnja leta dosegajo ameriški znanstveniki take uspehe, da smatrajo evropski kritiki ta napredek za nekako ameriško mašinsko civilizacijo, ki je kot kuga navallala na Evropo ter pretila izpodkopati njeno kulturo.

Profesor Pupin je navedel par svojih odličnih učencev, med njimi Dunna, Millikana, Langmuira in Armstronga.

— Danes sem baš tako ponosen kot sem bil kdaj prej — je rekel profesor Pupin, — da so bili ti idealisti moji učenci. Resnica je, da ti moške in njih ameriški tovariši v znanosti in inženirstvu zro na stroj z obudovanjem, vendar pa stroja ne obožujejo. Obožujejo le duha, ki je za strojem in njegovo materijalno operacijo.

To je duh idealizma znanosti in inženirske vede, ki je navdajala Fredericka Barnarda, preroka Columbia univerze.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

STAVKA V FORDOVI NAPRAVI

Delavci v njegovi mehški tovarni so zaštrajkali, ker nasprotuje predlagani delavski zakonodaji.

MEXICO CITY, Mehka, 31. okt. V tukašnji Fordovi tovarni je zastavkalo tristo uslužbencev. To stavko zasledujejo z velikim zanimanjem vsi merodajni krogi.

Eden temeljnih vzrokov stavke je ugovor Henry Forda proti gotovim določbam nove mehiške delavske zakonodaje, o kateri razmišlja sedaj mehiški senat.

Stavkarji so protestirali proti temu, da kompanija ni hotela priznati unije, podpisati pogodbe za kolektivno barantanje ter se je branila uvesti razne druge reforme ki bi soglašale z novim zakonom.

Spomniti se je treba namreč, da je Ford pred kratkim izjavil, da bo rajši opustil napravo kot pa priznal unio ali pa kolektivne kontrakte na temelju predlaganega zakona.

Nadalje je izjavil ravnatelj tovarne, da je stavka prva, kar jih je doživela Fordova kompanija v zadnjih dvajsetih letih obratovanja po celotnem svetu.

Uro kasneje, ko so stavkarji predložili svoje zahteve, so pribli na vrata tovarne rdeče-črno zastavo, ki je običajni znak stavke ter znamenje za vse delavce, da se ne sredo vrtniti v tovarno.

Prijab malenkostnemu številu mož so pisovali opazovalci velike važnosti bodočemu stališču kompanije. Fordova naprava ni bila edina v protestu ameriškega kapitala proti tej zakonodaji, kajti Fordove naprave so dobile podporo od raznih petrolejskih kompanij, ki obratujejo v Mehiki in ki so istotako protestirale proti določbam novih postav.

Štiristo Fordovih kar, ki so bile že pripravljene v Houstonu, Texas, je bilo poslanih semkaj, da zadošče povpraševanju v Mexico City, dočim se stavka nadaljuje.

ČRNCI SILIJO PROTI SEVERU

Californijski profesor je izjavil v Londonu, da bo v severnih delih Združenih držav kmalu več črncev kot pa na Jugu.

LONDON, Anglija, 31. oktobra. V severnih industrijskih okrajih Združenih držav so začeli zamorci izpodrivati evropske priseljence, in na Severu bo kmalu več črncev kot pa na Jugu.

Tako je izjavil profesor Holmes iz Californije, ko se je v nekem tukašnjem listu bavil s tem problemom.

Profesor Holmes je izjavil, da bodo zamorci kmalu tvorili velik del onih ubogih delavcev, iz kojih vrst se rekrutira večina prebivalstva vsake dežele.

Zamorci ne prihajajo na Sever le v vedno večjem številu, temveč so tudi zmogni uspevati tam. Prejšnja leta so sicer prihajali, toda prihajali so v svojo lastno propast.

Holmes je pojasnil da je izboljšana sanitacija skrčila umrljivost med otroci, dočim je prejšnja leta v mrzlem podnebnju dosti otrok pomrlo.

Vsled izboljšanih razmer prekaša sedaj število rojstev smrtnih slučajev.

Glede možnosti, da bi se črnci pomešali z belimi, je rekel profesor Holmes, da je opaziti vedno manj mešanja med različnimi plemenimi in da žive piemena ločeno, sicer pa složno drugo-poleg drugega. Vsled tega je tudi manj mulatov kot jih je bilo prejšnje čase.

DOMINIKANSKI PREDSEDNIK ODLETEL V ZDR. DR.

HAVANA, Cnuba, 31. oktobra. — Predsednik republike Santo Domingo, Horatio Vasquez bo dospel jutri v Havano z aeroplanom. Gost bo predsednika Machada ter se bo zopet dvignil v zrak, da odleti v Združene države. Narava njegove bolezn ni bila še objavljena, vendar pa je znano, da bo odletel v Baltimore, kjer se bo podvrget operaciji.

CLEMENCEAU OBNOVIL TELESNE VAJE

PARIZ, Francija, 31. oktobra. — Georges Clemenceau, ki je star osemdeset let ter trpi na srčnih napadih, je bil posvarjen danes od zdravnikov, naj opusti svoje gimnastične vaje.

Ko je prišel zdravnik danes zjutraj ob desetih, je našel starega državnika zelo izmučenega ter izvedel, da je Clemenceau danes zjutraj zopet telovadil, čeprav mu je bilo to izrecno prepovedano. Gimnastični inštruktor je dobil stroga povelja, da ne sme priti več k svojemu staremu klijentu.

TURIN POZDRAVIL PRINCA UMBERTA

TURIN, Italija, 30. oktobra. — Prestolonaslednik Umberto je dospel danes iz kraljeve palače v San Rossore, in pozdravila ga je velikanška ljudska množica. Kardinal Gamba, ki bo najbrž izvršil poroko med Umbertoom ter belgijsko princesinjo Marijo Jose in vojvoda iz Bergama sta prišla, da ga pozdravita.

Mesto je imelo obličje javnega praznika. Množice so robile vso pot do kraljeve palače ter pokrivale prestolonaslednika s cvetjem.

BRIAND SE BO PRIDRUŽIL KABINETU

Clementel bo najbrž v najkrajšem času stvoril novo francosko ministristvo. — Herriot je zavrnil ponudbo.

PARIZ, Francija, 31. oktobra. — Čeprav se je splošno priznavalo, da bo Etienne Clementel predsednik senatne finančne komisije, najbrž stvoril vlado, česar se Daladieru ni posrečilo, je danes prevladovalo v političnih in trgovskih krogih vzemirjenje nad podaljšano politično krizo.

Vsled rastoče zmede, katero je ustvaril polom na newyorškem Wall Streetu, so vsi krogi, ne pa samo politični, želeli, da bi se Clementel posrečilo stvoriti vlado.

Po večerašnjih številnih posvetovanjih je povedal Clementel poročevalcu United Press, da bo najbrž lahko še danes sestavil kabinet ter imena novih ministrov predložil predsedniku republike Gastonu Doumergue.

Edouard Herriot je odklonil Clementelovo ponudbo, naj sprejme mesto v kabinetu, ker ima kot župan mesta Lyon preveč dela.

Aristide Briand pa je zagotovil Clementelu, da ga bo z vsem srcem podpiral ter sprejel njegovo ponudbo, naj bo zunanji minister v novem kabinetu.

Vsa znamenja kažejo, da bo Clementel sestavil kabinet, ki bo temeljil na koaliciji radikalcev in radikalnih socijalistov.

Charles Danielou, voditelj radikalne levice, bo najbrž postal mornariški minister. Delavski minister bo Louis Loucher, član radikalne levice.

EKTRADICIJA AMERIKANCA

WELLINGTON, Nova Zelandija, 31. oktobra. — Estradicija je bila dovoljena danes v slučaju A. B. Crouch-o, katerega bi strašno rari videli v Temple, Texas, ker je poveril tam pred več leti večjo spono denarja. Crouch živi sedaj tujak.

NA ZADNJI POTI

Slika nam kaže nemškega kanclerja Muellera, predsednika nemške republike Hindenburga, in podpredsednika državnega zbora dr. V. Kardoffa, ko stopajo za krsto Gustava Stresemanna, pokojnega nemškega zunanjega ministra.

DENARNA NAKAZILA

Za Vaše ravnanje naznanjamo, da izvršujemo nakazila v dinarjih in lirah po sledečem ceniku:

v Jugoslavijo		v Italijo	
Din.	500 \$ 9.30	Lir	100 \$ 5.75
"	1,000 \$ 18.40	"	200 \$ 11.50
"	2,500 \$ 45.75	"	300 \$ 16.80
"	5,000 \$ 90.50	"	500 \$ 27.40
"	10,000 \$ 180.00	"	1000 \$ 54.25

Stranke, ki nam naročajo izplačila v ameriških dolarjih, opozarjamo, da smo vsled sporazuma s našim svetsom v starem kraju v stanu znižati pristojbino za taka izplačila od 3% na 2%.

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do \$30.— 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6.

Za izplačilo večjih zneskov kot goraj navedene, bodiat v dinarjih lirah ali dolarjih dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej s nam sporazumete glede načina nakazila.

IZPLAČILA PO POŠTI SO REDNO IZVRŠENA V DVEH DO TREN TEDNIB

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTERS PRISTOJLINO 75c.

ŠAKSER STATE BANK

60 COETLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: Barclay 0800

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President Louis Benedik, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenem nedelj in praznikov.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3878

POLOM NA BORZI

Polom na newyorškem Wall Streetu je največji, kar jih pomni borza zaefekte. Ne sme se pa reči, da je prišel ta polom povsem nepričakovano.

Strast za špekuliranje je v zadnjih tednih dosegla tako višino, da so nekateri razsodni finančniki izdali ponovna svarila, toda svarila so bila bob v steno.

Želja, nahitro in brez truda obogateti, je bila vse prevladujoča.

Umakniti sta se ji morala razum in trezen razmislek. Največ so izgubili seveda "mali ljudje", to se pravi oni, ki so vrgli svoj težko prislužen denar na akcijsko borzo, dasi niso imeli niti najmanjšega pojma o potih in stranpotih, po katerih koraka finančni svet.

Čitali so o velikanskih dobičkah na borzi in so si hoteli zajamčiti svoj delež.

Posledice je bilo mogoče videti vnaprej ter so bile take kot običajno nastopijo v takem slučaju.

Na tisoče jih je uničenih v finančnem oziru.

Bogu mamomu, kateremu so se klanjali, so vse žrtvovali in treba jim bo zopet "znova" začeti.

Za stotisoče družin pomenja to pomanjkanje in zadolženje.

Ti najbolj temni dnevi izmed vseh temnih dni, kar jih je kdaj doživel Wall Street naj bi bili svarilo za bodočnost.

Toda kdo ve, če se bodo ljudje kaj naučili iz tega?

Kakšen vpliv bo imel ta polom na splošno trgovino, se zaenkrat še na da reči. Najbrž bo prizadeta, toda ne ve se do kakšnega obsega. To ni več odvisno od optimističnih prerokb, pač pa od dejstev, s katerimi se bo moral baviti trgovski svet dežele.

Zaenkrat je le dejstvo, da so nesrečne špekulacije na borzi precej oslabile nakupno moč splošne javnosti.

Sedanji položaj se od prejšnjih podobnih dogodkov v tem razlikuje, da špekulacija na borzi in trgovina nista več v taki zvezi kot sta bili prejšnja leta.

Prej se je v gibanju na borzi zrealil splošni trgovski položaj. Zadnja leta pa gresta vsaka svojo ločeno pot.

V tem slučaju je šlo za neupravičeno in nerazumljivo špekulacijsko strast, ki je ustvarila dozdevno vrednost akcijskih, nakar so ljudje pobrali iz bank in hranilnic na milijone in milijone dolarjev ter jih vrgli na borzo.

Trgovina in industrija sta na zdravi podlagi.

Izgubili so le tisti, ki so nesrečno in nespametno špekulirali.

FAŠISTOVSKO MIBOLJUBJE

Knjiga vojnih spominov nemškega pisatelja Remarque "Na zapadu nič novega", je vzbudila ogromno pozornost. Vsi civilizirani narodi so hiteli da jo prevedejo v svoje jezike. Slovenski narod si tega še ni mogel privoščiti, ker zahteva pisatelj previsok honorar. V nemščini je izšla ta knjiga v 850,000 izvodih, v angleščini v 300,000, v francoščini v 300,000 in v Združenih Državah v 240,000 izvodih. Tudi en drug narod, ki se prištevava med civilizirane je imel pripravljen prevod v 35,000 izvodih. V naslednjem trenutku pa, ko je imela knjiga iti že v razprodajo je prišla odredba, da je knjiga prepovedana.

Zakaj? — Ker je knjiga ki popisuje vojno, največja obtožba in obsodba vojne. Ona civilizirana država, Italija, pa hoče vzgajati svoje državljane v vojaškem, junaškem duhu. Uspeh te vzgoje pa mora biti zelo pičel, ker drugače bi bili se že davno našli junaki, ki bi zrušili režim, ki tlačí italijansko ljudstvo in mu pije njegovo kri.

V minulih dneh se je vršil v Atenah kongres za mir.

V četrti komisiji, ki je obravnavala aktualna vprašanja, je staval delegat Korkos vprašanje zakaj ni na kongresu zastopana tudi Italija. Odgovorili so mu, da Italija radi tega ni zastopana, ker so tam vsa pacifiistična društva prepovedana. Delegat Korkos je sprožil eno iz najaktualnejših vprašanj, ki spadajo na kongres za mir. Če ne bo to vprašanje kmalu rešeno, ga bo moral rešiti ne kongres za mir temveč — mirovni kongres.

Dopisi.

Forest City, Pa.

Čeravno sem že star naročnik lista G. N., je to moj prvi dopis. Kar mi je takorekoč potisnilo pero v roko, je naslednje:

Zadnje primarne volitve so za Slovence v drugem volilnem okraju (second ward) prav nečastno izpadle, čeravno je naš narod tam v večini. Za mestni odbor sta na republikanskem tiketu kandidirala dva Slovence, poleg dveh Italijanov in enega Amerikanca, pa sta oba Slovence propadla, drugi trije so dobili nominacijo. Ali ni to več kot sramotno za nas? Toliko se zabavlja čez Italijane vspričo zatiranja ubogih primorskih Slovencev, pa se kaj takega dogodi. To mi je res ne razumljivo. Vendar še ni vse zamujeno, če storite svojo dolžnost prihodnji terek (5. oktobra), ko se vrše generalne volitve.

Za župana bo gotovo izvoljen Slovenec, ker sta oba kandidata Slovence. Kateroga imate rajši in se vam zdi sposobnejši, tega volite. So pa še drugi štirje in ti so: Math Kamin za šolskega direktorja; Fr. Telban za pomožnega asesorja, oba na republikanskem tiketu. Na demokratskem tiketu sta pa Joe Demboj, za mestnega odbornika, Karl Kovatič pa za šolskega direktorja.

Za vse te lahko volite, ne da bi s tem drug drugemu škodovali.

Torej Slovenci in Slovenke, ki imate pravico voliti, vsi kot eden na volišče in volite za gori cmenjene moze. S tem boste vsaj deloma popravili, kar se je zadnjič zakrivilo.

Z delom je nekoliko bolje kot je bilo skozi celo poletje. Kako dolgo bo tako, se ne ve. Vsekakor pa vsakemu odložno odsvetujem in ta naš kraj za delom hoditi. Dela je radi strojev čedalje manj in še to je naporno in zdravju škodljivo. Bosti hočemo povsod brezpopojno gospodariti. V politiko se čedalje bolj rinejo, zadnje bi se lahko zabranilo, če bi volilci pamet rabili.

Pozdrav!

Premogar.

Durant City, Pa.

Čital sem dopis v listu G. N. z dne 26. okt. t. l. Dopisnik se v dopisu zagovarja, čes, da on ni zaverovan v Laha in zraven prištevava tudi vse tukajšnje Primorce in Jugoslovane.

V Petrovi koloni pove, da so le nekateri naši rojaki v Italijana zaverovani. Dopisnik naj sam sebe zagovarja, druge Primorce in Jugoslovane naj pa pri miru pustijo.

V koloni ne pove, da so Slovenci imenovali Mussolinijeva bna. Sicer ga pa Italijan pohvali, kjerkoli ima prilichnost. Jaz sem ga že večkrat slišal na svoja ušesa. To je prav dobro znano tudi dopisniku.

V dopisu pravi, da so bili vsi veselo razpoloženi. Ali ni Italijan povzročil nespacizuma, ter je skoraj prišlo do pretepa, kar lahko potrdi tudi vsi, ki so bili na krstiji navzoči.

Dopisnikar bi rad nekatere v mravišče pahniti, sam bi pa rad svobodno dihal. Pravi tudi, da so tukaj sploh vsi naturalizirani ameriški državljani, kar pa ni resnica. Dotičnik bi se rad otrešel, da on ni zaverovan v Italijana. Je težko, ker to ve cela naša nasebina. Lah je ukazal molčati Slovincu na slovenskem pikniku, ter mu grozil. Nekateri rojaki so mu držali roko ter ščuvali, da svobodno govori, kar hoče. Ker je pa bilo tudi nekaj poštenih rojakov, so Laha potisnili v kot.

Ako je v dopisu iz Durant City, ki je bil priobčen 26. oktobra t. l. je en procent resnice, je v Petrovi koloni resnica stoprocentna.

Toliko v pojasnilo tistim, ki bi radi resnico izpremenili v laž.

Opazovalec.

Johnstown, Pa.

Te dni bo minilo 19 let kar smo prišli v Združene države, jaz z družino in moj prijatelj John G., tudi z družino v najlepših nadah, da si v par letih ustvarimo boljše bodočnost, da si pripravimo nekaj stotakov in se vrnemo v domovino, kjer si ustanovimo svoje domove in začnemo živeti udobno življenje.

Leta pa so minevala nekako hitro, naši prihranki pa so rasli le počasi, tako da nam je vzele vsako upanje na povratek. Kajti za letom je narasla družina tako, da bi nam vozna karta skoro vse pobrala. Poleg tega smo se navadili ameriških običajev in bomo pač ostali v tej novi domovini, kamor nas je usoda zanesla.

Delavec si pač težko pomaga do boljšega obstanka, kar pač vsak okuša na lastni koži.

Svobodo čim dalje bolj krajšajo in nas bolj in bolj napravljajo sužnje kapitala.

Kompanije se organizirajo v velike korporacije in truste, delavec pa ne spozna, da ima le v organizaciji priliko, ako si hoče priboriti boljše kos kruha.

Dokler pa vse delavstvo ne bo imelo ene organizacije, kjer bi bile zastopane vse stranke, toliko časa se ne more uspešno boriti proti velikemu kapitalu. Saj bodo v doglednem času samo 3 korporacije v Združenih vdruvah, proti katerim bodo strokovne unije brez pomena, ako ne bodo bolj solidarno nastopale.

Kar se tiče delavskih organizacij, je Johnstwn slabo mesto in je skoro brez delavskih unij. Radi tega so tudi plače tukaj vedno nižje kakor po drugih mestih, koder so delavci združeni v organizacijo.

Slovenska fara precej povoljno napreduje. Seve je še veliko treba, da se cerkev uredi, da bo odgovarjala vsem potrebam. Ali vse bo šlo, ako bomo složno delovali.

V nedeljo, 27. oktobra, je bila sv. pisma, prva v zgodovini Johnstowna, v slovenski cerkvi. Kakor

Braunstown, Pa.

Prosím za malo prostora, da vam opišem našo okolico in delo.

Dela se tukaj šest polovičnih dni. Če ima dober delavec dober prostor, zasluži na štirinajst dni od \$50 do \$60. Slabi delavci s slabim prostorom zaslužijo komaj od \$25 do \$35. Delo se težko dobi, ker je čez mero ljudi v tej okolici. V tem premogovniku sem sam Slovenec, toda zd se mi, da je več Slovencev v bližini Salina. Ker sem šele dva meseca tukaj, bi prav rad zvedel za kakšnega rojaka. Posebno tak bi mi prav prišel, ki ima še kaj lanskega pridelka v kleti. Če slučajno najdem kako dobro tvarino, povabim gospoda Petra Zgago, da se pri kozarcu pravega kaj pomeniva.

Ko so naš tekem velikega premogarskega štrajka kompanije na cesto pognale, smo se razkropili na vse strani. Tedaj mi je rekel neki trgovec sledeče: — Majnarji so neumni, ker štrajkajo, saj kompanija jim že tako ali tako preveč plača.

Zdaj sem pa zvedel, da dotični trgovec tudi premog koplje. Kdo ve, kakšnega mpenja je danes?

To naj bo za vzgled vsem opim, ki so za našim hrbtom stavko bro-

BLAZNIKOVA PRATIKA za l. 1930

je izšla.

POŠLJITE NAROČILO ŠE DANES

Ista cena kot lansko leto

S poštnino vred

25c

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 W. 18th Street New York, N. Y.

kali. Takih tičev je na stotine, ki se danes z nami vred mučijo.

Pozdrav vsem Slovincem in Slovenkam!

So. Wellington, B. C., Canada.

Lepo se vam zahvalim, ker ste mi list toliko časa pošiljali. Zdaj vam pošljem naročnino za pol leta. Če ni Glas Naroda, je pri hiši res velika izguba. Ta list nam prinaša vsak dan dosti zanimivih novic.

Zdaj se dela vsak dan, toda kijub

temu je še vedno dosti ljudi brezposelnih. Sem ni nikomur treba hoditi za delom.

Rojak Toni Golobar se je najbrž ponesrečil, ker ga pogrešamo že izza 14. septembra. Šel je z doma na lov, pa se še zdaj ni vrnil. Zapusča vdovo in pet otrok. Štirje so še nedorastli. Bolehal je že dalj časa za revmatizmom in za kilo. Bil je dober moč in dober oče. Star je bil 56 let ter je bival 25 let v Kanadi.

Pozdrav vsem rojakom širbom Amerike.

Ana Oblak.

Iz Jugoslavije.

Strašna smrt 3-letnega otroka.

Strašne smrti je te dni umrl 3-letno dete posestnika Nikole Latičiča iz sela Lilič pri Bosanski Gradiski. Posestnik in njegova žena sta odšla z doma, otroci so pa ostali brez nadzorstva. Začeli so se igrati z vžigalicami in nesreča je hotela, da se je 3-letni hčerki vnelo krilo. Otrok je bil takoj v plamenih in je v strašnih mukah umrl.

Seljak naboden na vile.

V selu Jagori pri Banjaluki se je te dni pripetila težka nesreča. Seljak Marko Dodiković je padel s skednja in se nabodel na vile, ki so se mu zapile v trebuh in izstopile na hrbtu. Prepeljali so ga v bolnico. Njegove poškodbe so težke, vendar pa zdravniki upajo, da mu bodo rešili življenje.

Poneveril poldrugi milijon Din.

Pred sodiščem v Pančevu se začne te dni senzacionalen proces. Radi zločina pneverbe in korupcije se bo zagovarjal oskrbnik mestne ubožnice Labud Radulović, ki je od leta 1920 poneveril nad poldrugi milijon Din in denar zapravil. Mož je znal pregovoriti ljudi, da so vlagali svoje prihranke v ubožnico. Obtožen je v 54 primerih pneverbe zasebne imovine v 7 primerih pneverbe uradnega čenarja in v devetih primerih goljufije, dočim je 11 primerov že zastarelo. Razprava bo trajala več dni. Obtožnica obsega 65 s strojem popisanih strani, zaslišanib bo 230 prič.

Uboj pri ličkanju koruze.

V selu Celine pri Zagrebu so zvočer ličkali koruzo. Zbrani fantje in dekleta so peli in pili in bili dobre volje. Vino jim je pa stopilo v glavo in nenadoma je nastal prepir med Stjepanom Žagmestrom in Marije Goric in Petrom Jakoličem iz Celine. Med preprirom je Jakolič pograbil železno palico in udaril Žagmestra močno po glavi, da se je Žagmester okrvavljen in nezavesten zgrudil. Prepeljali so ga v bolnico kjer je pa kmalu umrl, ne da bi se zavedel. Ubijalca so orožniki aretirali.

Dve žrtvi eksplozije v Krupnju.

V selu Krupnju pri Šibeniku je eksplodirala mina, in trije otroci posestnika Čudine so bili težko ranjeni. En deček je bil smrtno nevarno pečen in je v bolnici kmalu po prevozu podlegel poškodbam, dočim je drugi, 15-letni Peter tudi te dni umrl. Njuna sestra bo najbrž oselepa. Njeno stanje je brezupno.

Peter Zgaga

Neka rojakinja me večkrat v pisnih poziva, naj uganem, katera je.

Spoznal sem jo po prvem pismu. Kužti to pa moram reči, spomin imam se precej dober.

Spominjam se namreč marsikaterih stvari, ki jih hočejo nekateri ali nekatere pozabiti.

Rojak me vabi v Braunstown, Pa. Vabi me pa seveda z največjo previdnostjo.

Takrat da naj pridem, ko bo iztaknil pri kakem rojaku še kaj lanske zaloge.

Ne vem, kake so razmere v Pennsylvaniji, v New Yorku vem, da so v tem oziru pod normalo.

Letošnji pa sele kipi in vrt.

Zato je sedanja doba najbolj kritična.

Predno spraviš malo mošta v glavo, je skoro treba, da bi si želedec opasal s tremi obroči.

In posledice so seveda tudi temu primerne.

Zaenkrat se še ne bom podajal Braunstown. Kajti na slepo srečo jaz skoro nikamor ne grem.

Morda se udeležim Slavčevega Martinovanja v Brooklynu — če ne bo deževalo seveda.

Spanski kralj je rekel nekemu amerškemu časniškemu poročevalcu:

— Popravici vam povem, da bi bilo moje največje veselje delati v kaki ameriški tovarni za avtomobile.

Poročevalec je bil ves osupel in ni vedel, kaj bi mu odgovoril.

Jaz naprimer bi mu rekel, da naj še nekoliko počaka in da ni še vseh dni konca.

Kaj lahko napoči dan, da ga zapoje iz Španske brez denarja in brez blaga.

Če bo imel kakega dobrega prijatelja, mu bo mogoče posodil za karto v Ameriko.

Če bo dobil potrebne dokumente in če španska kvota ne bo slučajno polna, se mu nudi prilika dospeti na Ellis Island.

Če bo na Ellis Islandu zadostil vsem določbam, ga bodo morda spustili v deželo.

In če bo imel posebno srečo, bo mogoče dobil delo v kaki ameriški tovarni za avtomobile.

Kako bo z delom zadovoljen, bo pa pozneje povedal.

Dekler mu kolikšakaj kaže, naj se prestola drži.

To je najboljši svet, ki mu ga morem dati.

Oh mladina, mladina, kako je nepremišljena v svojem govorjenju.

— Ljubica moja, na konec sveta bi šel s teboj — je rekel zaljubljenec krajci svojega sreca.

— Olrajt — je odvrnil vsa vesela — pa pojdiva, no. Toda do večerje morava biti nazaj.

Ko je bil v nekem kraju potres, je poslal skrbni oče svoje tri sinove — stari so bili pet, šest in sedem let, — svojemu prijatelju v varstvo. Prijatelj je prebival v drugem koncu dežele.

Po treh dneh pa dobi skrbni oče od prijatelja pismo:

— Pridi sem in ti pazi na nje. Se bom rajši jaz odpeljal k vam, pa magari, da je pri vas še tak potres.

Včeraj sem poslušal najnovejše rekorde, ki so jih dal Ropasova, Banovec in Šubelj ter clevelandski rojakinji Lauše in Udovič.

Izborna petje. Nič se ne bo kesal, ki jih bo naročil in užival lepo slovenske pesmi.

Glede šaljivga prizora pa res ne vem, kaj bi rekel, ker je bilo o njem že dosti govorjenja in pisanja po listih.

Po mojem skromnem mnenju ni kdove kako lep, je pa zato toliko bolj — čeden.

Kako hifro gre čas. Danes so že Vsi sveti, jutri bodo pa Verne duše.

Tega bi se ne spomnil, če bi ne bilo na svetu tako strašansko dosti navideznih svetnikov in tako neznanako malo vernih duš.

DRUŠTVA

ki NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE, ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

Vesti iz Primorja.

TRST, 17. okt.

Koncem septembra smo poročali, da je imel tržaški škof dr. Fogor s papežem obsežen razgovor o cerkvenih razmerah v Julijski krajini in o dispozicijah lateranskega konkordata. Fašistični listi so pisali o tem podrobno, kakor da bi bili o stvari najboljši poučeni z avtoritativne strani. Glede na to je priobčil tržaški katoliški list "Vita nuova" dne 5. t. m. to-le objavo: "Pooblaščen smo izjaviti, da so poročila v nekaterih listih pokrajine, ki bi se lahko smatrale za sud avtoriziranih pojasnil k rimskim pogovorom našega škofijskega pastirja s sv. očetom in vladnim načelnikom, le osebna mnenja, vzeta iz fantazije piscev omenjenih član- kov."

Dvanajsto leto svoje starosti so dokončali slovenski otroci na deželi, ki so obiskovali od 1923 dalje čisto italijansko ljudsko šolo. Mnogi so sedaj že ostali doma, kajti po malih kmečkih solah sta na sploh zadnja dva tečaja malo obiskana, nekateri samo kakšno uro na teden, drugi pa nič. Pa kaj bo sedaj s temi otroki? Fašisti se boje, da bi se pri njih ne ustavilo potujčevanje, pričeto v šoli. Navetjujejo intenzivno delovanje "dopolavora", ali kdo bo zbiral mladino iz vseh sem in tja raztresenih sol? Priporočajo ustanovitev pevskih zborov, da bi s slovenska mladina privadila italijanskih popevk, povsodi hočejo imeti knjižnice in slovenski deželani ne smejo biti nikjer brez italijanskega duhovnega stika. Učitelji bi morali sodelovati, pa so preslabo plačani, zato se bodo branili izven šolskega dela. Po "Piccolo-vi" pameti bi moralo prispevati k poitalijančevanju celo povsodi priljubljeno ballnanje, katero toplo priporoča.

Italijani so našli v novembru i

1918 med vojnim plenom v Pulii tudi lep, devet metrov visok spomenik iz marmora s kipom, predstavljajočim pomorsko zmago. Na spomeniku je bilo doprsje nadvojvode Maksimilijana. Spomenik so bili dali napraviti avstrijski mornariški častniki leta 1867. Italijanski po- veljnik je odredil, da so spomenik prenesli v beneški arzenal, kjer je stal med vojnimi trofejami. Sedaj je pa občinski komisar Zorzi izpo- sloval pri vojaški oblasti, da so ta spomenik postavili ob vhodu v javne vrtove v Benetkah. Na mestu Maksimilijanovega doprsja tiči beneški lev, na zadnji strani spomeni- ka pa se čita Diazovo poročilo o zmagi pri Vittoriju Venetu.

Sredi februarja t. l. je bila želez- niška proga pri Divači tako silno zasnežena, da je bila naprošena vo- jaška pomoč iz Trsta, da se sneg odkladi in vzpostavi promet. Pri de- lu ponoči so pomagali že tudi vo- jaki. Do njih je imel priti železni- ški voz, da jim prinese hrane in jim nudi priliko, da se nekoliko ogreje- jo. Določeno je bilo, kje se ima vlak ustaviti ali asistent Vizentin ba- je ni strojnika na to opozoril in za- radi tega se je stroj, ki je tekel s hitrostjo 28 km na uro, zaril v na- kopičen sneg in zadel tri vojake, ki so obležali mrtvi. Krivda za ne- zgodbo je padla na Vizentina, ka- teremu so tržaški sodniki te dni pri- sodi 4 mesece in 5 dni zapora ter globo 834 lir.

Senzacijo je povzročil nastop fa- šistov proti trgovcu Antonu Orza- nu v Gorici. Stari Orzan je vstvaril veliko podjetje in vžival je ugled v deželi. Orzani so bili vedno odlo- ni Italijani. Sedanji šef tvrdke An- ton Orzan je služil v avstrijski ar- madi v vojnem času kot nadporoč- nik. Kot veljaven in naobražen tr- govec je bil po vojni v prejšnji tr- govski zbornici in v sedanjem de-

želnem gospodarskem svetu vedno na vodilnih mestih. Da je bil av- strijski oficir, so vedeli v Gorici vsi ta čas vsi, ki ga poznajo. Sedaj pa je priobčila tržaška "La Fiamma", fašistični sindikalni tednik, foto- grafijo Antona Orzana kot avstrijskega oficirja in ironično je vpra- ševala, če ga kdo pozna na Gori- škem. V Gorici je bil takoj sestav- ljen odbor, ki preišče "Orzanov slo- čaj". "La Fiamma" pravi, da člo- vek, ki je bil avstrijski oficir, ne tiče na visoka javna mesta v Ita- liji, kar naj Orzan vpoštevaj.

Jan Kubelik se je vrnil s svoje turneje po južni Afriki in svojo vi- lo v Opatiji, kjer ostane čez zim- o. Po novem letu namerava pri- rediti nekaj koncertov po večjih it- alijanskih mestih.

S parnikom "Belvedere" je odpo- tovalo iz Trsta v Buenos Aires oko- li tristo naših domaćinov. Priprav- ljuje se na odhod skupine po vseh straneh Julijske krajine. Slovenske vasi se praznijo...

V Gorici je umrl vpokojeni nad- učitelj g. Fran Cicero, ki je dose- gel visoko starost 82 let.

Potni listi, veljavni za celo leto, stanejo odslej L. 93.05 (prej L. 98.05; veljavni za pol leta pa L. 53.05 — (prej L. 58.05).

Vol je pobodel 49 letnega Bizza- ka na Gradišči nad Prvačino. Po- škodbe so bile tako težke, da jna je Bizjak kmalu podlegel.

39letni Ivan Tuljak iz Koprake doline je dne 29. septembra t. l. u- moril svojega strica Ivana Vilarja. Vilarjev oče je bil zapustil svoje posestvo sinu Ivanu in nečaku Tul- jaku. Iz tega so nastali spori, ker je Tuljak vedno bolj kazal svoje stremljenje po polastitvi vsega po- sestva. Oni dan sta se kregala za- radi delitve nekega polja. Tuljak je zdvijal, ko se je stric branil, in izvršil je umor. Pred poroto v Tr- stu je bil obsojen na osem let ječe.

OPICE SKAČEJO S PADALI

Tudi na Japonskem so letalske nesreče zahtevale že mnogo žrtev, posebno med vojaškimi piloti. Ja- ponci preizkušajo zednje čase pa- dala raznih sistemov, med njimi tudi padala lastne konstrukcije. Ker se pa padalo odpre samo, če potegnemo med padcem za vrstico, ni mogoče delati poskusov s slama- natimi možmi. Zato si Japonci po- magajo pri preizkušanju novih pa- dal z opicami. Opice se nauče po- tegniti padalo med padcem iz vre- če in njim je lažje skočiti iz leta- la, ker padejo na vse štiri, kar je pri človeku izključeno. Mnogo opic se seveda ubije in s tem rešijo živ- ljenje pilotov.

V zgodovini kitajskih in japonskih vojn naletimo pogosto na o- pice. V kitajski armadi so bile opice nahujskane proti barvam so- vražnih zastav. Sestradena opica je pri pogledu na sovražna zastavo pobesnela, planila je v sovražne jarke in nesumljeno ogrizla vsa- kega vojaka, ki ga je dosegla. Ta divji način borbe je med Kitajci še sedaj zelo razširjen.

MRLIČI PRI PRIMITIVNIH NARODIH

Pri mnogih nekulturnih narodih traja dolgo, predno priznajo, da so vezi med umrlim in živimi res pre- trgane. Zato je razširjen običaj pla- kati na ves glas ob mrtvaškem odr- u in kričati mrliču v ušesa, da se prebudi, če je še živ. Če mrlič ne da nobenega odgovora, izkopljejo glo- boko jamo in postavijo v njo stol, na katerega posade mrliča. Tako sedi v jami 10 dni in ves čas mu nosijo jesti, proseč ga, naj se na- je in pokaže, da se ni umrl. Če pa vseh 10 dni ničesar ne poje, pro- glasijo svojci, da je res umrl in za- sujejo jamo.

Afriški črnici, Kitajci in tudi ne- kateri drugi narodi se zbirajo okrog mrliča in ga lepo prosijo, naj se vrne med žive. Če to ne pomaga, ga pokopljejo. V zapadnem delu otoka Sumatra ostane mrlič noč in dan v svoji koči. Potem ga položijo v jamo, kamor mu prinese mesa in vo- de, da bi ne bil lačen. Svojci zažgo blizu groba velik ogenj, pri kate- rem ostanejo tri dni in tri noči. Če je pokojnik poglavar plamena, o- stanejo pri ognju ves teden. Šele potem se prepričajo, da je res u- mrl in da ga ni treba več zabava- ti.

Tihotapstvo žganja v Ljubljani.

Dobra sadna letina je na deželi nudila ugodno priliko za kuhanje žganja. Zato je bilo zadnje mesece izredno veliko povpraševanje po bakrenih kotlih, ki so bili v Ljub- ljani skoro vsi pokupljeni in so jih kotlarji komaj sproti izdelovali. Kmetje so nakuhali velike količine žganja, tako sadjevca, slivovca in tudi brinjevca. Trošarina, zlasti mestna, pa dela kmetom pri pro- daji preglavice. Da bi se ognili pla- čilu mestne trošarine, so mnogi or- ganizirali tihotapjenje žganih pi- jave v mesto na sicer že znan, toda še vedno uspešen način. Na prak- tičnih izkušnjah bogati organi- mestnega dohodarstvenega urada pa so kmalu prišli na sled prefriga- nemu tihotapstvu ter so uvedli naj- strožjo kontrolo vseh kmečkih in drugih voz, ki prihajajo v mesto. Kdo bi si pač mislil, da se med krompirikom, zajem ali fižolom skriva dobra žganja kapljica?

Zgodilo se je tako: Tihotape- ljevanje v mesto so namreč na vo- zovih med poljske prideleke, ki so jih vozili na ljubljanski trg, skriva- vali velike balone brinjevca, sa- djevca in slivovca, da bi tako doho- darstveni urad prevaril za troša- rino. Nekaj dni je tihotapstvo ba- je prav bujno cvetelo in se je ne- katerim posrečilo, spraviti večjo količino žganja v mesto brez pla- čila trošarine.

Tihotapeci so bili končno tako pre- drzni, da se že dosti niso zmenili za organe dohodarstvenega urada.

Končno so jim prišli na sled. Te dni so nekega moškega, ki druga- če kuha žganje prav na debelo in je doma iz bližnjih krajev Gorenj- ske, zasacili, ko je skušal tihota-

piti nad 80 l raznega žganja v me- sto. Vso količino prav dobrega sli- vovca in sadjevca so mu zaplenili in možakar je moral plačati še znatno denarno globo 8000 Din. Pravi, da se bo možakar sedaj prav dobro premislil, da bi se poskušal tihotapiti žganje v mesto, ker mu je splaval lep dobiček po vodi.

Prav komičen prizor se je odigral pri mitnici na Dunajski cesti. Po Dunajski cesti iz Kamniške okoli- ce je pripeljala pretkana ženica na vozu cele vreče vižola v Ljubljano. Pazniki so jo na mitnici lepo po- barali:

— Mati, kaj imate v vrečah?
— Gospodje! Samo tržileček in nič drugega! Peljem ga na trg!
— Pazniki pa ženiči niso hoteli ver- jeti ter so začeli z železnimi drogi suvati v vreče.

— Salament! Trd tržileček imate, mamec! Bomo malo pogledali.
— Razvezali so vreče s fižolom in v njih so bile srite plstenke ne do- brega žganja, pač pa čiste ga špi- rita, ki ga je mamca skušala v Ljubljani prav dobro prodati. Za- plenili so ji vso zalogo in ženica je morala še šteti lepe tisočake...

BREZPLAČNI POUK.

BOARD OF EDUCATION nudi brezplačen pouk, ki se žele nauči- ti angleški in hočejo postati dr- žavljeni Združenih držav. Oglasite se za pojasnila v ljudski šoli št. 27, East 41. cesta v petek zjutraj od 10. do 12., soba št. 208, ali pa v ponedeljek in sredo ob 3. do 5., so- ba 413.

DOBER TEK!

Človek, ki ga vidite na sliki, živi v Tunisiji v Afriki in pozira žive škorpjone. Njegovi rojaki ga smatrajo za svetnika.

Ali imate te Slovenske Rekorde?

REKORDI VICTOR IZDELKA

- V-73001 ZLATA POROKA, Del 1, 2 Pevski zbor "ADRIA" in Hojer Trio 12 inčev — Cena \$1.25
- DRUGI SLAVNI REKORDI ADRIJA PEVCEV 10 inčev — 75c.
- V-23006 Kimet in purgar 81454 OB Trgatvi — Cast I, II O polnoči na sred vasi 81413 Zeleni Jurij Studentska pesem
- V-23003 Društvo Kastrola, 1, 2 Del 80526 Naš Maček Ribniška Na Pustini Torek
- Če hočete plesati, zahtevajte Victor ortofonične rekorde.
- V-23013 Kar imam to dam — Polka Vesela dekleta — Valček Hoyer Trio
- V-23012 To je nemogoče — Dvokoračen ples Tajna Ljubezen — Valček Mednarodni Orkester
- V-23011 Pozdrav od doma Zbirka valčkov Slovenski Orkester
- V-23002 Terezinka Lepa Jožefa — Valček Hoyer Trio
- V-23001 Poskočna Polka Ljubljanski Valček Hoyer Trio

NAROČITE NAJMANJ 6 REKORDOV

SLOVENIC PUBLISHING CO.

216 West 18th Street New York City

Iz rekordov!

Iz zraka!!

IME VICTOR VAŠA GARANCIJA

NOV VES ELEKTRIČEN

Victor-Radio

Z ELECTROLO RE-45 SEZNAMNA CENA \$275 BREZ TUB

Slišite ta novi Victor godbeni čudež pri vašem bližnjem prodajalcu. Modern in kompletan godbeni instrument. Vse-električna Victrola in Radio v enem. Igrajte svoje Victor ortofonične slovenske rekorde na tem presenetljivem instrumentu. Nikdar še niste slišali tako čudovitega glasu, čisteže in moči. Razveseli vsakega.

SLIŠITE TE ZADNJE SLOVENSKE VICTOR REKORDE

Sladke pesmi, ki jih pejejo harmonična pevska društva draga vsakemu Slovencu. 10 inčev seznama cena 75c

- V-23010 Dva Gorenjska Slavčka Spomin na Bled — Adrija Pevci
- SLIŠITE TA KRASNI MOŠKI ZBOR, KI GA POJE SLAVNI KVARTET "JADRAN". Po Gorah Megla v Jezeri — Kvartet Jadran

Vprašajte svojega Victor prodajalca pred 9. NOVEMBROM glede izmenjave vaših starih Victor rekordov za nove. Ne zgrešite te čudovite prilike, ki potee dne 9. novembra.

Victor

VICTOR TALKING MACHINE DIVISION RADIO-VICTOR CORPORATION OF AMERICA CAMDEN, NEW JERSEY

VSI GORNJI Victor Records

SEDAJ NAPRODAJ V NAŠIH TRESH TRGOVINAH Poštnim naročilom posvečamo vso pozornost

ODPRTO ZVEČER New York Band Instrument Co.

Two New York Stores 111 East 14th St. 243 West 34th St. Near Union Square Near 7th & 8th Aves. Brooklyn Store 1225 Broadway Near Greene Ave.

EDINA SLOVENSKA TRGOVINA VICTOR IZDELKOV IVAN PAJK, 24 Main Street, Conemaugh, Pa.

Pozor Rojaki!

Za vestno in hitro izvršitev vseh poverjenih nam poslov naslovite vsa pisma za list —

"GLAS NARODA"

216 West 18th Street New York

Vsa denarna nakazila v stari kraj, bančne posle in potniške zadeve pa —

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York

da tako Vaša naročila ne bodo vsled ood- ljenosti uradov zakasnela.

Kako čisto je čisto?

SOBO POMETTITE temeljito; čakajte, da se prah uleže. Potem ga obrišite. Nato vzemite Premier Duplex, ki ima z motorjem gnano krtačo, ki pometa, do- čim zrak izčisti ves prah ter ga spravi v neprodušni žakelj. Izpraznite žakelj in čudili se boste koliko smeti lahko potegne Premier iz vaše lepo čiste sobe!

Za brisanje prahu in pohištva Spic-Span

Priročen majhen Spic-Span je mali Vacuum Cleaner, napravljen posebno za uporabo pri pohištvi in težkem oblačilu. Uporabljate ga kadarkoli hočete — otrok se ga lahko poslužuje, kajti tehtajo samo 4 funte. Na vaš velik cleaner vam ni treba pričrščati orodja ter ga vlačiti okrog, ko je treba zbrisati prah s pohištva.

Premier Duplex in Spic-Span staneta skupaj le malo več kot Vacuum Cleaner in orodje, in Spic-Spana se lahko poslužujete brez velikega cleanerja vsak čas, na vsakem mestu.

S Premierom čiščenja hiša je čista — mi vam z veseljem dokažemo v vašem lastnem domu!

Premier Duplex de luxe cleaner za domove s težkimi preprogami — Spic-Span \$73.50	Premier Junior manjši cleaner za manjši dom s Spic- Span \$48.50	Premier Spic-Span stiva in za čiščenje obleke \$14.50
--	--	--

The New York Edison Company
Brooklyn Edison Company, Inc.
The United Electric Light and Power Company
New York and Queens Electric Light
and Power Company
The Yonkers Electric Light and Power Company

KRATKA DNEVNA ZGODBA

SAFED MODRI — P. H.

PRILIKA O KETURI V MODRI OBLEKI

(Orientalni motiv.)

Ketura in jaz sva bila nekam povabljena. Ketura je prišla k meni in me vprašala: "Katero obleko naj se oblečem? Novo, ali modro, ali novo modro, ki sem jo imela zadnjico?"

Pa se je zopet ozrl okoli sebe in tiho rekel: "Da!" In če bi bila Aješa pametna, bi ga ne bila dalje izpraševala. Pa je bilo vprašanje, pri katerem si ni mogla kaj, da bi ga ne izgovorila. Tako je zgrešila in vprašala. Rekla je: "O Mohamed, velik in plemeniti človek ti — ali me ne ljubiš nič bolj, kakor si ljubil Kadiljo? Saj ona je bila vendar stara, nagubancen obraz je imela in sive lase — jaz pa sem mlada in lepa!"

Mohamed pa ji je ostro zagrozil in rekel: "Ne, pri Alahu, ne! Ona je bila

Pes — najboljši prijatelj človeka.

Nobena domača žival ni na človeka tako navezana in nobena ni gospodarju tako zvesta, kakor pes. Marsikateremu človeku so psi rešili življenje, a kot zvesti čuvarji hiše in imetja so znani že od pamti-veka. Nekaj zanimivih primerov pasje zvestobe in ljubezni do človeka navaja T. Trapna v svoji knjigi "Pes najboljši prijatelj človeka".

V reki Temzi je otok, znan pod imenom "Pasji otok". Lastnik nasebine na desnem bregu je dan za dnem opazoval, kako plava k otoku pes in se vrača zopet na breg. Nekega dne mu je vrzel kos mesa in pes je ostal pri njem. Toda svojih izletov na otok ni opustil. Gospodar je bil radoveden, zakaj plava pes vsak dan na otok in ko mu je nekega dne v čolnu sledil, je opazil, da se ustavlja pri sveži gomili. Gospodar je odkopal gomilo in našel v nji truplo z razbito lobanjo. Truplo so pokopali na pokopališču in gospodar je obdržal psa. Nekeč se je napotil z njim v londonske ladjedelnice. Pes, ki je bil drugače pohleven, je napadel v ladjedelnici nekega delavca in malo je manjkalo, da ga ni raztrgal. Pozneje se je izkazalo, da je dotični delavec ubil njegovega prejšnjega gospodarja in zakopal truplo na otoku. Čim je našel morilca, se je pes pomiril.

Nekdo je imel psa, ki ga je spremljal na vsakem koraku. Začetkom svetovne vojne je moral gospodar na bojišče od koder se ni več vrnil. Toda čas zaceli vse rane in tako je tudi pes polagoma prebolel težko izgubo in se navadil na svojo gospodinjo. Žena je pa pozabila na moža prej, nego pes. Kmalu je začela sprejemati goste, med katerimi je pes nekatere poznal že od prej. Nekega dne je prišel v posete dober prijatelj pokojnega moža in pokazal psu dozo, katero je nosil njegov gospodar. Čim jo je pes poveljal, je začel žalostno tuliti, povsil je glavo in lep, odšel je za hišo in jedi se ni več dotaknil. Čez

tri dni so ga potegnili mrtvega iz bližnjega ribnika. Skoro nevrjeten je dogodek, ki se je tudi pripetil med svetovno vojno. Angleški vojak iz Hamersmitha je dobil na francoskem bojišču kratek dopust, ki ga je preživel doma. Ko se je vrnil na bojišče, je postal njegov pes še bolj žalosten in drugi dan je izginil z doma. Čez 10 dni je dobila vojakova žena od moža pismo, v katerem ji sporoča, da je prišel pes za njim na bojišče. Do morja je imel dobrih 100 km, skrivaj je zlezel na tovarni parnik in se prepeljal čez Rokavski zaliv, potem je pa moral prehoditi še 100 km, da je prispel na bojišče. Ostal je pri gospodarju do konca vojne in spremljal ga je v vseh bitkah.

Mr. Ibsen je imel psa Petra, ki je delil z njim bivanje v daljnem Egiptu, v kraju, do katerega je po železnici od Kaira 15 ur. Gospodar se je pozneje preselil v Demanhons blizu Aleksandrije. Nekega dne se je odpeljal v Kairo in proti navadi je pustil psa doma. Pes pa doma brez gospodarja ni vzdržal. Zlezel je na brozlovak, namenjen v Kairo, in ko je prispel v mesto, je čakal na peronu tri ure, potem je pa skočil na vlak in se odpeljal v Demanhons. Ker ni našel gospodarja doma je skočil zopet na vlak, med vožnjo je presedel in končno je našel svojega gospodarja.

To je smisel za orientacijo, kar kršnega niti mnogi ljudje nimajo. Avtor omenjene knjige navaja še več primerov pasje zvestobe. Škotski ovčar je iskal svojega gospodarja šest mesecev, prehodil je 5000 km, preplazil visoke gore in preplaval reke, dokler ni našel gospodarja v Wolcootu, kamor se je bil napotil iz Oregona.

LOVEC, RIBIČ IN KUCHARICA Pred nekaj tedni je bilo čitati v berlinskih listih, da sta izginila dva mlada sinova nekega tvorničarja in industrijca, ki sta šla v zložitven čolnu na izlet s 15 letno hčerko nekega nemškega sotnika. O vseh treh ni bilo od tedaj ne duha ne sluha. Tudi policija jih ni mogla izslediti, čeprav jih je iskala širrom Nemčije in po sosednjih državah.

Zadnje dni pa je prejela budimpeštanska policija ovadbo, da stoji ob Dunavu že več tednov šotor, ki ima troje prebivalcev, dva moška in eno žensko. Trojica se je pred nekaj tedni pripeljala v zložitven čolnu po Dunavu. Detektivi so šli hitro na delo in ugotovili, da so prebivalci šotora oni trije, ki jih išče berlinska policija. Mlada trojica se ni družila z nikomur in se je vobče ogibala stika z drugimi ljudmi. Fanta sta streljala divjačino in lovila ribe. Menjavala sta svoj pokle vsak dan, ta je bil danes ribič, oni lovec, drugi dan pa je bilo obratno. Deklica pa je za vse tri kuhala. Seveda je policija dvignila skromno taborišče na noge in ga odpeljala v Budimpešto, odkoder pojdejo nedeljski počitkarji odgoskim potom nazaj v domovino. Na Madžarsko so se namreč pritihovali brez potnih listov, kar daje njihovi romantiki še bolj pustolovsko opeleže.

Obročniki ptici.

Jata vivkov ali prib je ušla 19. decembra 1927 zvečer iz Cumberlanda v Angliji in prispela dne 20. decembra pod noč v Novo Fundlandijo. Preletela je torej Atlantik v 24. urah. Ameriški in britski ptičarji so mogli to dognati, ker je eden teh vivkov nosil na nogi obroček s št. X 5054, ki so mu ga pritrtili v ornitološkem društvu "British Bird". Obročkanje pa je tkrat le po naključju pomagalo nadzirati osamljen zglede ptičje selitve, kajti pribe je bil zanesel vihar zoper njih voljo. Obročkanje ptic se danes jako širi v znanstvene svrhe. Omogoča proučevati prava preseljevanja krilatec, kar je zanimivo z naravoslovskega, pa tudi gospodarskega vidika, namreč za lovcve.

Njega dni se je mislilo, da ptice selke prihajajo od severa, zaradi mraza, in da merijo na jug, odkoder se na spomlad vračajo v obratnem pravcu. Kasneje so doznali, da se veliki pokret operjenih ahasverov naravnava od severovzhoda proti jugozapadu Evrope, vendar se ni moglo točno ugotoviti, odkod, kod in kam potujejo. Z obročkanjem se prodil precej globoko v to skrivnost. Po vsem svetu stoje dandanes ptičeslovne stanice, kjer obročkajo na stotisoče brzokrilih selivk. Te postaje razpolagajo z obsežnimi zemljišči, koder gnezdi velika množica vsakovrstnih ptic. Preden godenice poletijo, jim pritrdirjo na nogo aluminast kolobarček z imenom postaje in zaporedno številko iz seznama. S tem kalutom nad krepitvici prično svoje križarjenje. Kadar se posreči ujeti starca, ga takisto okolitijo ter izpuste. Ta običaj je privedel do presenetljivih spoznanj. Tako so na rtu Dobre nade zasacili storkljo, ki je malo prej dobila svoj obodec v postaji Rossiten na severnem Nemškem blizu Koenigsberga. To je bil imeniten početil iz Evrope v Afriko; povzročil je silno pozornost v dobi, ko so obročkali le malo ptic. Rossitenska postaja je bila menda ena prvih v Starem svetu. Pred vojno je dr. Thiemann, ravnatelj tega ornitološkega zavoda, priobčil v brošuri uspehe obročkanja. Obravnava je vse primere ujetih "okovancev" in načrtal zemljevid njihovih selitev, kelikor se je dalo po dobljenih obvestilih, osobito za galebe iz svoje postojanke. Zatem so se osnovali slični zavodi na Švedskem, Nizozemskem, Češkem, Danskem, v Švici, v Angliji in Franciji. Najbolj slovejo: muzejski v Stockholmu, Skovgaard pri Voborgu na Dan-

skem, Nat-Hist-Leiden na Holandskem, v Goteborgu, v Sempachu (Švica), praški, helgolandski, Withesby High, Holborn v Londonu. Na Francoskem se obročkarji po reznih mestih, a vse z napisom "I. R. A. Versailles, France" (Institut raziskavanj agronomskih). Vodje vseh postaj sa med seboj v pismenih odnosjih. Kder ujame ali uzbije obročkanega ptica, mu na željo to sporoči osrednji ravnatelj Chapeleer, Etalle de Choisy, Versailles, ki je v stikih z inozemstvom. V prid vedi naj bi vsak imetnik poslal občleni obroček na primerno vedstvo. Razumniki pošiljajo vesti o ujetih pticah lovskim glasilom. V svojih neizmernih parkih, koder nihče ne hodi na lov, obročkajo tudi Američani mnogobrojne ptice. Vilko njih se po končanih blodnjah vrne v prvotna bivališča, kjer jih živ krst ne nadleguje. V romanskih deželah perotarji niti od daleč niso toliko varni in dosti jih stori zalogen konec navzlic sivemu prstanu. L. T.

Dva poskušena samomora v Zagrebu.

Pred kratkim sta bila v Zagrebu zopet dva slucaja poskušene samomora in oba samomorilna kandidata sta bila octovo kisline. Prva samomorilna kandidatinja je bila služkinja Ana Petek, katero so težkimi notranjimi opeklinami prepeljali v bolnico. Njeno stanje je zelo kritično. Popoldne istega dne so našli ob Savi nezavestnega pekovskega obrtnika Mirka Jakopiča. Kraj njega je ležala stekleničica octove kisline, katero je izpil. Tudi njega so prepeljali v bolnico. Kaj je oba gnalo v smrt, ni znano.

NOVA ROŽA VREMENSKI BAROMETER Iz Evrope smo ravno dobili veliko nenavadno novost, ki je niste videli še nikdar v življenju. Nekaj čudovitega in presenetljivega. To je ROŽA VREMENSKA, ki se izprimitva v tri različne barve, modro in vijolično; predno se izpremenjuje. Ta ROŽA napove z vsako barvo izpremembo vremena neporečno 24 ur naprej. To je čudovita ROŽA v loncu, ki nikdar ne zvene, ampak je vedno silna brez vode. Kamkoli jo postavite, bo vedno krasila prostor in zanimala vsakogar. To čudovito rožo vam bomo poslali po vnaprejšnji plačani pošti, ko tri rože za \$1.25. Znamo ne sprejemamo dolžno od vas 25 centov v gotovini. VARIETY SALES CO. 1723 N. Kedzie Ave., Dept. 115 Chicago, Ill.

NOVE SLOVENSKE PLOŠČE COLUMBIA

- 10 inčev 75c
MARY UDOVICH in JOSEPHINE LAUSCHE
25104-F Po gorah je ljube, Duet Narodna
Gozdič je že zelen, Duet Narodna
LOUIS SPEHEK in SIN, Harmonikarja
25103-F Urno stopaj, Godba
Moj očka 'ma konjička dva..., Godba
PEVSKO DRUŠTVO "ZORA"
Zborovodja: G. Chrzanowski
25102-F Morje adrijsko (Hejdrich) Pevski zbor
"Ciciban" (J. Pavčič) ANTON SUBELJ, Bariton, Narodna pesem
LOUIS SPEHEK, Jr.
25101-F Lepa Josefa, Polka, (Harmonika solo)
Bleski valovi, Valček
Louis Spehek & Son (Harmonika duet)
ANTON SUBELJ, Bariton
25100-F Zagorski zvonovi, (Narodna pesem)
Vsi so prihajali, (Narodna pesem)
ANTON SUBELJ, Bariton
25097-F Pastir (F. Pavčič)
Dekle to mi povej
LOUIS SPEHEK in SIN
25093-F Golubička, Polka
Repas, Godba
MARY UDOVICH in JOSEPHINE LAUSCHE
25099-F Zvedel sem nekaj novega, Duet
"Micka"
MARY UDOVICH in JOSEPHINE LAUSCHE
25096-F Treha ni moje ljub'ee playšati, Duet
Kot ptičica ta mala

NAROČITE NAJMANJ ŠEST PLOŠČ
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
216 West 18th Street New York, N. Y.

NOVE KRANJSKO-SLOVENSKE COLUMBIA PLOŠČE
NEW COLUMBIA SLOVENIAN RECORDS
10 inčev—75c
ZORA ROPAS in ANTON SUBELJ
25119F (K oknu pridem, Duet, Folksong
Snoč sem pri eni hiši bi!, Duet, Folksong
RUDOLF BANOVEC in ANTON SUBELJ
NACE ZGAJNAR in JOZA PODLUKA
25118F (Kvartirmajster v Dolenji vasi, Šaljiv dogodek,
Ko se je maček šokov, Komična zgodba
NACE ZGAJNAR
MARY UDOVICH in JOSEPHINE LAUSCHE
25117F (Lunca je videla, Duet, Folksong
Selsko veselje, Duet, Folksong
PEVCI "ADRIA"
S spremljevanjem BRATOV DAJČMAN
25116F (Dobro srečo za kravo rdečo, Comic Sketch
Živela je ena deklica, Folk Song
MOŠKI KVARTET "ADRIA," z gođbo DAJČMAN BRATOV
25114F (Dekleta v kmečki brivnici, Comic Sketch
Pridi Sveti Martin, Folk Song
MARY UDOVICH in JOSEPHINE LAUSCHE
25115F (Jest pa eno ljubco imam, Duet, Folksong
Imam dekle v Tirolah, Folksong
25112F (Oh ura že bije, Folksong
Narodne pesmi, Folksong
25107F (Dobro jutro ljubca moja, Duet, Folksong
Ko dan se zaznava, Duet, Folksong
FRANK LOVSIN, Accordionist
25113F (Zapeljivka, Valček,
Iz Dolenjskih goric, Polka,
25108F (Zgaga Polka,
Od kje si dekle ti doma, Valček.
Kupite te rekorde od vašega lokalnega trgovca ali naročite po pošti in vprašajte za katalog.
COLUMBIA PHONOGRAPH COMPANY, Inc.
1819 Broadway New York City
Columbia Records
"NEW PROCESS"
Viva-tonal Recording - The Records without Scratch
"Magic Columbia Notes"
VSI GORNJI
Columbia Records
SO ZDAJ NAPRODAJ V NAŠIH TREH TRGOVINAH
Poštnim naročilom posvajamo takojšnjo pozornost.
new York Band Instrument Co.
Two New York Stores "Brooklyn Store"
111 East 14th St., 243 West 34th St., 1225 Broadway
Near Union Square, Between 7th & 8th Ave., Near Greene Avenue
SLOVENEK
star 38 let, išče pridno in dobro gospodinjo v starosti od 35 do 37 let in svrhu ženitve. Pošljite samo resne pncudbe na:
"SAMEC",
c/o "Glas Naroda", 216 W. 18. St., New York, N. Y.
POTREBUJEMO DOGARJE,
ki so izvežbani na Claret dogah. Imamo mnogo dobrih gozdov v Texas in Louisiana. Plača \$130.00 za tisoč kosov po 42 col.
Pišite na:
Massman & Co., Inc.,
New Orleans, La.
(15x)

Pošljite nam \$1 in mi vam bomo pošiljali 2 meseca "Glas Naroda" in prepričani smo, da boste potem stalni naročnik.

Mali Oglasi imajo velik uspeh
Prepričajte se!
"GLAS NARODA" — List slovenskega naroda v Ameriki! — Naročajte ga!

MAŠČEVALNA LJUBEZEN

Francoski pisal Georges Ohnet.

Za Glas Naroda priredil G. P.

(Nadaljevanje.)

Trelaurier: Je stopil skozi vrata gosto zamrežena. v predsobo, kjer so ponavadi čakali ljudje, ki so hoteli osebno govoriti z njim: Livriran služnik je opravljal v njej službo, slovesen, kot v kakem ministrstvu. Sedel je ponavadi za veliko, hrastovo pisalno mizo, kjer je sta' meden tintnik ter vse ostalo, potrebno pisalno orodje. Ko sta sedel Trelaurier in Bernaut stopila v to predsobo, je bil navzoč, razven služabnika, tudi še neki človek nedoločne starosti in priprosto oblečen. S klobukom na kolenih ter dežnikom med nogama, je sedel z globoko povešeno glavico, da je človek lahko mislil, da je zaspal ali da je poglobljen v globoke misli. Ko so se odprla vrata, je skočil služabnik pokonci in tudi tujec je dvignil glavo. Shujšani, rmenkasti obraz je očivila lahna rdečica, napravil je kretljivo zadovoljstva in njegovi ustnici sta se pričeli pomikati, kot da hoče reči:

— Konečno! — Zelite govoriti z menoj, gospod? — je rekel Trelaurier, ki je stopil na svoj prijazni način k njemu. — Da, gospod Trelaurier, — je rekel neznanec s hreščecim glasom ter trdim pogledom. — Vi čakate že dolgo? — Več kot dve uri, — je odvrnil oni drugi, ojuhačen vsled dvoriljivosti Trelaurierja, v očetajočem tonu. — Oprostite mi, gospod. Sedaj smo zelo zaposleni, posebno danes se posebej... — To mi je rekel tudi vaš pisar ter mi svetoval, naj se oglasim drugič. Jaz pa nimam nobenega časa, da bi zavlačeval stvari. Vi pa prav tako malo.

— Jaz? — je odgovoril Trelaurier, začuden. — Kaj naj pomenuja to? Ali imava skupne interese? — Več kot mogoče mislite! V predsobi in pred tretjim ne morem razpravljati z vami o stvari. Prosim vas, sprejmite me. Niti svojega časa, niti popustljivosti ne boste obžalovali.

— Gotovo. Vstopite, gospod moj! Bankir je sam odprl vrata ter spustil naprej tujca, dočim je Bernautu zaklical: — Če bi te ne srečal več, se vidiva danes zvečer! — Dobro, danes zvečer, — je rekel Bernaut, ki je odšel nato v pisarniške prostore.

Bankir je ponudil neznanemu obiskovalcu stol ter zrl nanj radovedno in poln pričakovanja, potem ko je sedel za svojo rokoko pisalno mizo.

— Gospod, — je rekel tujec, — imenuje se Prosper Linguet ter sem lastnik neke hiše na bulevardu Poissonniere. Svoje premoženje, skromno svotico, sem si pridobil v Sentir cesti, kjer imam prodajalno stajo in kravat, ki nosi naslov: "Pri lepi Francozinji". Star sem šestdeset let in slaboten in ker se moram osvetliti nad mladim, močnim človekom, se obračam na Vas...

— Vi me dejanski presenečate, gospod moj... — Čakajte, presenečenje bo šele prišlo. Petnajst let sem že vdovec. Moje edino dete je bilo pri smrti matere staro devet let, angelj sko lep hčerka, katero obožujem. Umrl bi radi bolečin za svojo ženo, če bi ne merala vzgajati svoje Rosine. Le za njo sem živel. Za njo sem delal, da jo napravim bogato, kajti to je bil namen in vsebina mojega življenja.

— Gospod moj... ga je prekinil Trelaurier, ki se je vedno bolj čudil ter pričel vpraševati, če nima morda pred seboj norca, vspricho teh familijarnih razkritij. — Jaz si ne morem predstavljati, kako naj bi se vaše privatne zadeve tikale moje osebe.

— Na zelo ozek način, kot Vam bom s par besedami pokazal. Moja hčerka je bila pred poldrugim letom odvedena od bližnjega prijatelja vaše hiše, od vicomta Andreja de Preigne...

Trelaurier je izrazil s kretljivo roko tako presenečenje kot sočutje.

— Verujte mi, gospod moj, da sočustvujem odkrito z Vami, kajti vaša bolečina mora biti v resnici strašna... Vi pa ste mi izprva rekli, da se hočete osvetiti nad nevarnim, mladim možem. Sedaj vem, da je dotični mladi mož Vicomte de Preigne. Ali mislite mogoče, da se bom pustil zlorabiti kot orodje vaše osvete?...

— O tem sem prepričan.

— Potem se grdo motite glede mojega značaja in glede mojega mišljenja. Čeprav čutim globoko sočutje z vašo nesrečo, vendar pa nisem pripravljen osvetiti se zanjo...

— Radi moje, ah ne! — je skovikal Linguet s trpkim smehljajem. — Pač pa radi vaše lastne.

Bankirja je pričela vreti kri v glavi. Skočil je pokonci, zgrabil slabotnega možička za roko ter ga močno stresel.

— Gospod, bodite nekoliko previdnejši v svojih trditvah. Če niste zmogli presoditi, vsem bom dal prijeli ter odvesti v zavod. Če pa imate, kar namiguje, le gotovo vrjet nost!

Trelaurier je prebledel, tako silno razburjenje se ga je polastilo. Stisnil je nehotne pesti ter jih preteče tresti.

— Torej ste sedaj Vi, katerega sem upal najti! — je vzkliknil Linguet z zmagovalnim smehljajem. — Vaša jeza razveseljuje moje srce!

— Kakšna zver morate biti!

— Jaz nisem nikakoli zver, — je odvrnil mali možič, ki je postal v trenutku zopet miren. — Jaz sem obupan oče, kateremu so ukradli otroka...

— In jaz? Kaj sem jaz? — je vzkliknil Trelaurier.

Linguet je zapičil svoje oči v bankirja, dočim je odgovoril s prljajnim gnevom:

— Nesrečnež, tako kot sem jaz. Edina razlika je ta, da Vam hočejo oropati ženo.

Trelaurier je hitro dobil nazaj samovlado in bilo je, kot da je prihod nevarnosti povečal njegove zmognosti. Sedel je zopet, se ozrl močreče v moža, ki mu je zadal tako silen udarec ter rekel kot praktičen človek, ki gre naravnost proti cilju:

— Ali imate dokaz za svojo trditve?

— Ali bi si drugače drznil zbuditi Vas iz Vaše mirtosti in gotovosti. Medsebojne obveznosti, kateri imajo ljudje med seboj, so me povedle k Vam, gospod Trelaurier. Če bi mi kdo izkazal to uslugo, bi bilo mogoče preprečiti mojo lastno nesrečo...

— Ne delajte poskusov, da opravite svoje ravnanje, — je rekel Trelaurier robato. — Ovadustvo je in ostane nečastno! Jaz pa ga sprejemam kot je ter ga bom skušal izrabiti. Jaz se s tem seveda delam Vašim skrivcem in gorje Vam, če ste me skušali potegniti za nos: Sedaj pa mi pojasnite svoje zatrdilo, da mi skušajo oropati ženo...

Dotični človek je, če sem Vas prav razumel, Vicomte de Preigne?

— Da, gospod, lepi Vicomte, očarljivi Andrej, junak iz romanov. — se je šalil Linguet.

— Na to točko sem osredotočil svojo osveto. On nima samih trumov v svoji knjigi, ta krasni mamillec src in sreča mu je pri igri manj naklonjena kot pa pri ljubezni! Ne dvomim niti ene sekunde, da je zelo zaljubljen v Vašo ženo, a mislim, da ne ljubi nič manj strastno Vaše blagajne. On potrebuje velikanske svote ter ne ve, kje naj jih vzame... Storil bi dobro, če bi obdržal odprte oboje oči, enega na svojo ženo in drugega na svoj denar...

(Dolge pi lthodnjik.)

Sanje v hipnozi.

Kakor za mnoge druge psihološke pojave, tako so se začeli učnjaki zanimati tudi za sanje. Primitivni narodi se zatekajo k neki posebni vrsti strupa, s pomočjo katere sladko zaspe in sanjajo o posmrtnem življenju, o svojih prednikih, o sreči in bogastvu na zemlji, o duhovih itd. Moderni raziskovalci pa priklje sanje s tem da vpliva na spečega človeka.

H. Werner navaja mnogo takih primerov, med katerimi so nekateri zelo zanimivi. Tako je dal na pr. francoski raziskovalec Maury specemu poduhati kolinsko vodo. Spečel je sanjal, da je v Kairu v trgovini s parfumi in da doživlja divje pustolovščine. Nekemu drugemu specemu je držal Maury nad obrazom razbeljeno železo. Dotični je sanjal o banditih, ki so mu žgali s tlečim ogljem noge, da bi izšli od njega denar.

V sanjah dobe zunanji dojmi zelo hitro konkretne oblike. Hildebrandt je imel budilko, ki ga je budila. Sanjalo se mu je, da je lep zimski dan in da je objubil udeležiti se izleta na sanje. Moral je pa dolgo čakati, da so prispje sanje. Končno je sedel v sanjah budilko. Sanjati je začel v hipu, ko je budilka zazvonila.

Pogosto vidimo v sanjah prizore, ki smo jih videli v hipnozi. Dr. Schroetter je ukazal hipnotiziranemu, da mora videti v prvem delu sanj vse izredno majhno, v drugem pa izredno veliko. In dotični je sanjal, da sedi v restavraciji in da ga dr. Schroetter hipnotizira. Ko se je prebudil iz hipnoze, je stal pred njim duhovnik, ki je dejal, da spada njegova duša v nebesa in da mora biti rešena iz rok dr. Schroettera. Dr. Schroetter je pa odgovoril, da je to njegova žena. Prej zleze velblod skozi šivankino uho, predno bom verjel, da je to vaša žena, je pripomnil duhovnik. Skozi šivankino uho lahko zlezem, je dejal hipnotizirani. Potegnil je iz predala veliko iglo in zlezel skozi njeno uho. Pri tem je postal prilikavec. Hipnotizirani je prosil dr. Schroettera, naj mu da cigareto. Dal mu je ogromno cigareto in škatlico vžigalic, veliko kakor hiša. Vse to se je nanašalo na resničen dogodek. Dr. Schroetter je v restavraciji res hipnotiziral neko damo in ko so začeli gostje protestirati, je izjavil, da je njegova sestra. Dama je bila zelo majhna, a vse drugo je videl dotični v sanjah pod vplivom hipnotiziranja.

Sanje so pogosto simbolične. Dr. Schroetter je ukazal mladi dami v hipnozi, naj mu pove, kako se počuti. Dama je baš takrat zvedela, da je njen ljubček neozdravljivo bolan. Pod hipnotizerjevim vplivom se ji je sanjalo, da gre pogozdu in da je pozna jesen. Pri nji je stal nekdo, katerega pa ni poznala. Čutila je, da ji je stisnil roko, obenem je pa postala žejna. Slišala je žuborenje potoka, toda nad njim je videla znamenje, kakršno je na stekleničicah s strupom: mrtvaška glava s prekrizanimi kostmi. Te sanje so bile simbol slabe volje in misli na smrt.

V sanjah vidi človek pogosto tudi izpolnjene želje. Dr. Schroetter je ukazal nekemu, naj združi v sanjah Noblovo nagrado, nočni lokal, Schwindovo sliko "Ženitovanjsko potovanje", neko dunajsko hišo, obloženo z marmornatimi ploščami, ter svoja znanca Mayerja in poročnika H. In dotični je sanjal, da stopi pred omenjeno hišo, kamor pride Mayer, ki hoče dvigniti Noblovo nagrado za kemijo, podeljeno njegovemu bratu. Nenadoma pa stoji na trgu in vidi vojaški pogreb. Pri oknu stoji neka gospodična, ki smaja v črni obleki harlekinna okno. Zavije v stransko ulico in sreča dr. Schroettera, ki nese veliko sliko "Ženitovanjsko potovanje". Izkazalo se je, da je bil dotični ljubosumen na poročnika H., ki je ljubil dotično gospodično in zato se mu je vsaj v sanjah osvetil s tem, da mu je dal umreti in je gledal njegov pogreb.

Poskusne sanje nam nudijo vzpogled v skrivnostno snovanje sil, ki družino pojedine momente sanj in celotno silko. Zato je proučevanje poskusnih sanj zelo važno za psihologe in psinatjate.

ZDRAVNIK, KI BIJE PACIJENTINJO V OBRAZ

Sodišče v Sonderschausenu na Nemsškem je razpravljalo o nenavadni tožbi proti nekemu zdravniku, dr. Woldhausu iz Frankenhausena. K temu zdravniku je prišla pred nedavnim neka ženska, da bi jo operiral na prsih. Ko je med operacijo v narkozi zavpila in se hotela obrniti, jo je zdravnik baje ranil z udarci v obraz.

Zdravnika so sodniki obsodili, vendar ga je prizivno sodišče oprostilo, ker so strokovnjaki, na ponovni razpravi izjavili, da so utegnile biti sicer neznatne rane v obrazu pacientinje posledice kakšne slučajne zdravnikove manipulacije med operacijo, ko je hotel operiranko pomiriti.

ČEVJAR IZUMITELJ

Frankfurtski brezposelni čevljar ski pomočnik Werner je na vsak način hotel izumiti raketo, ki bi gorela 20 minut, izdelal jo je in malo je manjkalo, da ni ž njo tudi v resnici zletel v zrak. Njegove sosedje je prestrašil te dni grozovit pok. Ko so prihitali v njegovo podstrešno stanovanje, so ga našli vsega opečenega med gorečim pohištvom. Gasilci so preprečili večjo požarno nesrečo. Werner, ki so ga prepeljali v bolnišnico, pa je izpovedal, da je hotel izumiti raketo za polete v svetovni prostor. Sestavil je model iz 50 cm dolge in 10 cm široke cevi in ga napolnil z 7 kg najnevarnejšega razstreljiva. V svoji nalivnosti ni niti slutil, kakšen pekleniški stroj je bil spravlil skupaj. Le srečnemu naključju gre hvala, da ni vse poslopje zletelo v zrak.

KUGA V ALEKSANDRIJI

Pred kratkim se je pojavila v Aleksandriji kuga, ki se čim dalje bolj širi. Zlasti v predelih, v katerih žive Arabci, divja z rastočo silo. Zdravstvene oblasti so odredile splošno cepjenje, ki ga izvajajo brezobzirno. Občinska uprava jim je dala na razpolago 42 tisoč funtov. Kuga so razširile podgane. Egiptska vlada je pozvala angleškega strokovnjaka Henryja Clava, da bi prevzel uničevalen pohod proti tem škodljivkam.

BOŽIC V STARI DOMOVINI

Onim, ki so namenjeni potovati v stari kraj za Požič, poročamo, da priredimo zadnji izlet to leto na največjem in najhitrejšem parniku francoske parobrodne družbe —

ILE DE FRANCE BOŽIČNI IZLET - 6. decembra 1929

Kakor vedno, so nam tudi za ta izlet dodeljene najboljše kabine in kdor si želi zasigurati dober prostor, naj se pravočasno prijavi in pošlje aro.

Za pojasnila glede potnih listov, Return Permitov i. t. d. pišite na domačo —

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET NEW YORK, N. Y.

CENA

DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIŽANA

Angleško-slovensko Berilo

(ENGLISH SLOVENE READER)

Stane samo \$2.—

Naročite ga pri

KNJIGARNI 'GLAS NARODA'

216 West 18 Street New York City

POZOR, ROJAKI

Iz naslova na listu, katerega prejimate, je razvidno, kdaj vam je naročina pošla. Ne čakajte toraj, da se Vas opominja, temveč obnovite naročnino ali direktno, ali pa pri enem sledečih naših zastopnikov.

CALIFORNIA

Fontana, A. Hochevar San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO

Denver, J. Schutte Pueblo, Peter Culig, John Germ, Frank Janesh, A. Saftič, Salda, Louis Costello, Walsenburg, M. J. Bayuk.

INDIANA

Indianapolis, Lovis Banich

ILLINOIS

Aurora, J. Verbich Chicago, Joseph Blish, J. Bevlč, Mrs. F. Laurich, Andrew Spillar, Cicero, J. Fabian, Joliet, A. Anzelc, Mary Bamblich, J. Zlatel, Joseph Hrovat, La Salle, J. Spellch, Mascoutah, Frank Augustin North Chicago, Anton Kopal Springfield, Matija Barborič, Summit, J. Horva'h, Waukegan, Frank Petkovšek in Jože Zelenc.

KANSAS

Girard, Agnes Močnija, Kansas City, Frank Žagar.

MARYLAND

Steyer, J. Černe, Kitzmiller, Fr. Vodopivec.

MICHIGAN

Calumet, M. F. Kobe Detroit, J. Barich, Ant. Janczel.

MINNESOTA

Chisholm, Frank Gouže, A. Panian, Frank Pucelj, Ely, Jos. J. Peshel, Fr. Sekula, Eveleth, Louis Gouže, Gilbert, Louis Vessel Hibbing, John Povše, Virginia, Frank Hrvatič.

MISSOURI

St. Louis, A. Nabrgoj.

MONTANA

Klein, John R. Rom, Roundup, M. M. Panlan Washoe, L. Champa.

NEBRASKA

Omaha, P. Broderick.

NEW YORK

Gowanda, Karl Sternisha, Little Falls, Frank Masle.

OHIO

Barberton, John Balant, Joe Hiti, Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Louis Rudman, Anton Simčich, Math. Slapnik, Euclid, F. Bajt, Girard, Anton Nagode, Lorain, Louis Balant in J. Kumše, Niles, Frank Kogovšek, Warren, Mrs. F. Rachar, Youngstown, Arton Kikelj.

OREGON

Oregon City, J. Koblar.

PENNSYLVANIA:

Ambridge, Frank Jakše, Bessemer, Louis Hribar, Braddock, J. A. Germ, Broughton, Anton Ipavec, Claridge, A. Jerin, Conemaugh, J. Bržovec, V. Rovanešek, Crafton, Fr. Machek, Export, G. Previč, Louis Jupančič, A. Škerlj, Farrell, Jerry Okorn, Forest City, Math. Kamla, Greensburg, Frank Novak, Homer City in okolico, Frank Ferenschack.

Kretanje Parnikov Shipping News

- 2. novembra: Cleveland, Cherbourg, Hamburg, Levithan, Cherbourg, Bremen, New Amsterdam, Boulogne, Sur Mer, Rotterdam
5. novembra: Thuringia, Hamburg
6. novembra: Mauretania, Cherbourg, Karlsruhe, Bremen, President Roosevelt, Cherbourg, Bremen
7. novembra: De Grasse, Havre
8. novembra: Ile de France, Havre, Homerte, Cherbourg, Pennland, Cherbourg, Antwerpen
9. novembra: St. Louis, Cherbourg, Hamburg, Republic, Cherbourg, Bremen, Volendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam, Conte Biancamano, Napoli, Genova
13. novembra: Aquitania, Cherbourg, Stuttgart, Boulogne sur Mer, Bremen, George Washington, Cherbourg, Bremen, Roma, Napoli, Genova
14. novembra: Bremen, Cherbourg, Bremen
15. novembra: Majestic, Cherbourg
16. novembra: Jagerland, Cherbourg, Ananwerpen, Minnekalida, Plymouth, Boulogne, Sur Mer, New York, Cherbourg, Hamburg
19. novembra: Sautima, Trst, Stutendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
20. novembra: Boregaria, Cherbourg, Levithan, Cherbourg, Bremen
21. novembra: Rochelleau, Havre, Dresden, Cherbourg, Bremen
22. novembra: Olympia, Cherbourg, Aradik, Cherbourg, Antwerpen, France, Havre
23. novembra: Conte Grande, Napoli, Genova, Deutschland, Cherbourg, Hamburg
27. novembra: Mauretania, Cherbourg, President Harding, Cherbourg, Bremen
28. novembra: Muenchen, Boulogne sur Mer, Bremen
29. novembra: Honore, Cherbourg, Lapland, Cherbourg, Antwerpen, Minnesota, Plymouth, Boulogne sur Mer, Augustus, Napoli, Genova
30. novembra: Milwaukee, Cherbourg, Hamburg, President Roosevelt, Cherbourg, Bremen

Božični skuoni izlet, — 6. dec., "Ile de France".

6 DNI PREKU OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih: ILE DE FRANCE 8. nov.; 6. dec. (10 P. M.) (10 P. M.) FRANCE 22. Nov.; 12. decembra (10 P. M.) (6 P. M.) PARIS 24. januarja. (5 P. M.)

Najkrajša pot po brezmenih vavku je v posebni kabini z vsami modernimi udobnostmi. — Pijacke in slavn francoska kuhinja. Izredno nizke cene. Vprašajte katero-ko-vo oblaščenega agenta ali

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je po- učen o potnih listih, priljaji iz drugih stvareh. Vsled naše dolgoletne izkušnje Vam mi zamoremo dati najboljše pojasnila in priporočamo vedno je prvovrstne bro- parnike.

Tudi nedržavljeni zamore- jo potovati v stari kraj na obisk, toda preskrbeli si morajo dovoljenje za povrnitev (Return Permit) iz Wash- ingtona, ki je veljaven za eno leto. Brez permita je sedaj nemogoče priti nazaj tudi v teku 6. mesecv in tui se ne pošiljajo več v stari kraj, ampak ga mora vsak prosilec osebno dvigniti pred odpotovanjem v stari kraj. Prošnja za permit se mora vložiti najmanje eden mesec pred nameranim odpotovanjem in on, ki potujejo preko New Yorka, je najbolje, da v prošnji označijo, naj se jim pošlje na Barge Office, New York, N. Y.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Glasom nove ameriške priseljeniške postave, ki je stopila v veljavo z prvim julijem, znaša jugoslovanska kvota 845 priseljencev letno, a kvotni vizeji se izdajajo samo onim prosilcem, ki imajo prednost v kvoti in ti so: Stariši ameriških državljanov, moije ameriških državljanov, ki so se po 1. juniju 1928. leta poročili, žene in neporočeni otroci izpod 18. leta poljedelecev. Ti so opravičeni do prve polovice kvote. Do druge polovice pa se opravičeni žene in neporočeni otroci izpod 21. leta onih nedržavljanov, ki so bili postavno pripuščeni v to deželo za stalno bivanje.

Za vsa pojasnila se obračajte na poznano in zanesljivo

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET NEW YORK

DOBILI SMO večjo zalogo BLAZNIKOVIH PRATIK Cena 25c s poštino vred. Onim, ki so jih naročili, smo jih že odposlali. SLOVENSKO - AMERIKANSKI KOLEDAR IZIDE MESECA NOVEMBRA Cena 50 centov Naročila sprejema: KNJIGARNA "GLAS NARODA" 216 WEST 18TH STREET NEW YORK CITY

ADVERTISE in "GLAS NARODA"